

Ὁρθή συνένωσις τῶν δύο τούτων ιδιοτήτων καθαικνύει φυσικὴν καὶ καλῶς ὀργανωμένην διάνοιαν, μονομερῆς δὲ σύνδεσμος τῶν γραμμάτων, ἢ χωρισμὸς αὐτῶν, μονομέρειαν, καὶ ἐπομένως ἀδυναμίαν.

Ἐὰν ὁμῶς ἐκ τῶν πρακτικῶν τούτων καὶ πραγματικῶν ἢ θεωρητικῶν καὶ ἰδεωδῶν διαθέσεων τῶν προσώπων ἀναπτύσσεται καὶ χρῆσιμόν τι καὶ καλόν, τοῦτο ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἰσχύος τῆς βουλῆσεως αὐτῶν, ἣτις τότε ἐκδηλοῦται τραχεῖα καὶ ἰσχυρά, ἀρμόζουσα ὅπως κυριαρχῇ καὶ ἐπιβάλλεται εἰς ἄλλους διὰ τῶν ἀποτόμως τεμνομένων καὶ κορνοειδῶς πεπαχυμένων γραμμῶν τῶν γραμμάτων. Ἐνεκα τούτου ἡ τοιαύτη γραφή εἶνε συχὴ εἰς τοὺς στρατιωτικούς (π.χ. εἰς Ναπολέοντα τὸν πρῶτον.) Ἐὰν τὰ τελευταῖα γράμματα τῶν λέξεων φέρουσι ἀγγιστροειδεῖς καταλήξεις, ἢ ἰσχυρὰ αὐτῆ βούλησις ἐκδηλοῦται ὡς ἰδιοτροπία, δι' ἧς παρίσταται συμβολικῶς ἰδιότροπος προσκόλλησις εἰς τι ἀντικείμενον, ἢ ἐὰν αἱ γραμμαὶ εἶνε μακραὶ, εὐθεῖαι καὶ ὀριζόντιοι καὶ διευθύνονται αἱ λέξεις εἰς στίχους ἀκριβῶς εὐθεῖς καὶ ὀριζοντεῖους ἐν χάρτη ἀχαρᾶκῶτι, εὐστάθειαν καὶ ἐμμονήν. Γράμματα τέλος βραχέα γωνιώδη, κορνοειδῶς καταλήγοντα, εἶνε ἴδια ἀνθρώπων θερμοαίμων, ὧν οἱ παροξυσμοὶ τῆς ὀργῆς παρέρχονται εὐκόλως. Ἡ ἔλλειψις, ὡς εἰκὸς ἢ τὰ ἀντίθετα τῶν σημείων τούτων, σημαίνουσι ἀδυναμίαν βουλῆσεως.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον ὁ νοῦς καὶ ἡ θέλησις αἱ μόναι ψυχικαὶ δυνάμεις αἱ χαρακτηρίζουσαι τὸν ἄνθρωπον, διότι καὶ ἡ καρδιά εἶνε σπουδαῖος παράγων εἰς τὴν ἀτομικότητα ἐκάστου ἀτόμου, ἔνεκα τούτου δὲ καὶ ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς καὶ τὸ αἶσθημα ἐκδηλοῦται ἐν τῇ γραφῇ διὰ τῆς κλίσεως ἢ κάμψεως τῶν γραμμάτων, διὰ τῆς γωνίας ἢ ἀποτελοῦσιν ταῦτα πρὸς τὴν κάθετον. Ὅπως δὲ ἐν τῷ συνήθει βίῳ ὁ κατελιγμένος ὑπὸ αἰσθηματικῆς ζωηροῦ, ὅτε μὲν κλίνει πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἐκτείνει καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ πρὸς τὸ ποθοῦμενον, ὅτε δὲ, καταλαμβανόμενος ὑπὸ ἀηθίας, ἀναστρέφεται πρὸς τὰ ὀπίσω, ἐνῶ ὁ ψυχρὸς, ἀναίσθητος καὶ ἀδιάφορος διατηρεῖ ὀρθίαν καὶ κάθετον τὴν στάσιν τοῦ σώματος, οὕτω καὶ ἡ γραφή τοῦ αἰσθηματικοῦ εἶνε κεκαμμένη πρὸς τὰ ἐμπρός, ὡς δένδρον κυρτούμενον ὑπὸ τῆς θυέλλης, ἐνῶ ἡ τοῦ ἀπαθοῦς μένει κάθετος καὶ ὀρθία. Ἐὰν ἡ πλαγία κλίσις ὑπερβαίνῃ ὀρισμένον τι ὄριον, τὸ αἶσθημα μεταβάλλεται εἰς ὑπερευαισθησίαν εἶτα δὲ εἰς νοσηρὰν ἐρεθιστικότητα. Εἶνε δὲ ὄντως ἀξιοπερίεργον, ὅτι ἡ γραφή, ἣτις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς, οἵτινες δὲν ἐπασχον ἐξ ὑπερβολῆς εὐαισθησίας, ἦτο ὅλως ὀρθία, διατηρηθεῖσα σχεδὸν τοιαύτη καὶ μέχρι τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους, καθ' οὓς οἱ πλεῖστοι πάσχουσιν ἐξ ὑπερερεθισμοῦ καὶ

νευρώσεων, γίνεται αὕτη διηνεκῶς πλαγιωτέρα, καὶ δευτερον ὅτι λαοὶ ἀληθῶς αἰσθηματικοί, ὅπως οἱ γερμανοὶ, γράφουσι πλαγιωτέρον λαῶν σκληροτέρων καὶ ἀπαθῶν, οἷον τῶν ἀγγλων. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται καὶ διατι φύσεισιν τινὲς ἔχουσαι πολὺ πνεῦμα καὶ μεγάλην καρδίαν, ἀμφοτέρω ἐν ἀνταγωνισμῷ, δυνάμεναι νὰ κυριαρχῶσι τῆς αἰσθητικῆς ζωῆς καὶ νὰ κρύπτωσι τὰ αἰσθηματὰ των, ἔχουσι γραφὴν μᾶλλον πρὸς τὰ ὀπίσω κλίνουσαν, καίτοι τοῦτο συμβαίνει συχνότατα παροδικῶς καὶ συνήθως μόνον κατὰ τὴν τρικυμιώδη περιόδον τῆς νεανικῆς ἡλικίας. Τοιοῦτοι ἄνθρωποι παλαιότες οὐχὶ μόνον καθ' ἑαυτῶν ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ λοιποῦ κόσμου δὲν εἶνε εὐτυχέστεροι ἄλλων οὔτε ἐπιτυγχάνουσι τοῦ σκοποῦ.

ΕΠΕΦΑΝΗΣ.

(Ἐπεταί συνέχεια).

ΝΗΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΝΗΣΤΕΥΤΑΙ

[Λόγος μέγας γίνεται ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ τύπῳ περὶ δύο Ἰταλῶν νηστευτῶν, τοῦ Σούτσης καὶ τοῦ Μερλάττης, ὧν ὁ μὲν πρῶτος, γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων προγενεστέρων μακρῶν νηστειῶν του, ἐνήστευσεν ἐσχάτως ἐν Μεδιολάνοις ἐπὶ γεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐπαναλαμβάνει δὲ νῦν τὸ πείραμα αὐτοῦ ἐν Παρισίοις, ὑπὸ τὴν ἀστυρὴν ἐποπτεῖαν ἰατρικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ δευτερος δὲ ζηλώσας τὴν φήμην τοῦ συμπολίτου του ἐπιχειρεῖ ἐκ παραλλήλου ἐν τῇ γαλλικῇ πρωτεύουσῃ τὸ αὐτὸ πείραμα ὑπὸ ὅρους ὁμοίους. Διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἐστίας κατάλληλον ἐκρίναμεν, πρὸς ὀρθὴν κατανόησιν τῶν παραδόξων τούτων φαινομένων, νὰ μεταφέρωμεν τὸ ἄρθρον τοῦ ἐπιστημονικοῦ συντάκτου τῆς παρισινῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων κ. H. de Parville, ὅπερ ἔγραψεν ἀφορμὴν λαθὼν ἐκ τῆς νηστείας τῶν Ἰταλῶν.]

Σούτσης καὶ Μερλάττης. — Αἱ περιώνυμοι νηστεῖται. — Ἡ τέχνη τοῦ ζῆν ἄνευ τροφῆς. — Χρονικὰ τῆς νηστείας. — Ἀκριβῆ παραδείγματα μακρᾶς ἀποδοχῆς ἀπὸ πάσης τροφῆς. — Ἐξήκοντα ἡμέραι ἀρκοῦσιν ἵνα τις αὐτοπαρήσῃ. — Ἡ ἀσιτία ἐν παθολογικῇ καταστάσει. — Δίαιτα ἐνὸς μηνός. — Ὁρεῖσι καὶ ἀνορεξίαι. — Ἡ πείνα καὶ τὰ συμπτώματα αὐτῆς. — Ἀλλοίωσις τοῦ αἰσθηματος τῆς πείνης.

Ὁ Σούτσης νηστεύει δι' εἰκοστὴν καὶ δευτέραν φοράν. Ὁ Μερλάττης ἤρξατο νηστεύων ἀπὸ ἱκανῶν ἡδῆ ἡμερῶν. Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ἔτος τῶν μεγάλων νηστειῶν. Μὴ εἶνε καὶ τοῦτο σημεῖον τῶν καιρῶν, φρονίμως δὲ ποιῶντες πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν ἐθιζόμενοι εἰς τὴν ἀσιτίαν: Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἀφότου ὁ Σούτσης ἐνήστευσεν ἐν Μεδιολάνοις, τὸ ζήτημα τοῦ ζῆν ἄνευ τροφῆς ἀπασχολεῖ πολλὰ ὑπέροχα πνεύματα καὶ ἐξάπτει τὴν περιέργειαν αὐτῶν. Γεγονὸς ὅλως ἐκτακτον θεω-

1) Μεταξὺ ἄλλων περιωνύμων νηστειῶν τοῦ ἀναφερόμενου ἐναυθα, τὴν κατὰ τὸ 1884—1885 ἐν Αἰγύπτῳ, ὅτε ἀπέσχεν ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας πάσης τροφῆς καὶ τὰς κατὰ τὸ 1885—1886 ἐν Καίρῳ ὅτε ἀπέσχε ἐννέα ἡμέρας, εἶτα εἴκοσι πέντε καὶ κατόπιν ἐξήκοντα.

ρείται ὅτι ἄνθρωπός τις δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς νὰ τρώγῃ, ἀντικαθιστῶν τὰ καθημερινὰ αὐτοῦ γεύματα διὰ σωματικῶν ἀσκήσεων. Πολλοὶ προσθέτουσι ἐκπληκτοὶ: Καὶ μῦθα ταῦτα νὰ διατηρῆται ἀκόμη ἀκμαῖος! Τὸ πρᾶγμα μάλιστα τοσοῦτον ἀπίθανον ἐφάνη εἰς δυσπίστους τινὰς ἰατροὺς, ὥστε ἐν πάσῃ τῇ σοβαρότητι αὐτῶν ἀπεκήρυξαν ὡς ἀπίστευτον τὴν τριακονθήμερον νηστείαν τοῦ Σούτση. . . μεθ' ὅλην τὴν ἰατρικὴν ἐπιτροπὴν ἣτις ἐπέβλεπεν αὐτόν. Δὲν ὑπάρχουσι πανταχοῦ, προσέθηκαν, ἐπιτήδευοι θαυματοποιοί, πρὸ πάντων δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἄκακοι ἐπιτροπαί; Τὰ αὐτὰ ἐλέχθησαν καὶ κατὰ τὸ 1882, ὅτε ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἀμερικανὸν Τάννερ ἡ ἰδέα νὰ νηστεύσῃ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Συνελόντι εἰπεῖν, οὐδεὶς δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ τροφῆς: τοῦτο εἶνε ἀδύνατον καὶ ἀντίκειται εἰς πάντας τοὺς φυσιολογικοὺς νόμους.

Ἄλλὰ σπεύδωμεν βραδέως. Ἡ ἀσκήσις τοῦ ἀσιτεῖν, ἣτις εἶνε τοῦ συρμοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, δὲν στερεῖται πράγματι πρωτοτυπίας, ἀλλ' εἶνε τοσοῦτον παράδοξος, τοσοῦτον ἀπίστευτος, ὅσον θέλουσι νὰ τὴν παραστήσωσι; Πάντες ἔχομεν φυσικὰς τινὰς προδιαθέσεις. Γεννᾶται τις ἵνα καταστῆ μαθηματικὸς, μουσικὸς, ζωγράφος. Διατί νὰ μὴ γεννᾶται ἵνα καταστῆ καὶ νηστευτής; Τὸ ἐφ' ἡμῖν οὐδένα ἔχομεν λόγον, ὅπως ὑποπτεύσωμεν τὸν κ. Σούτσην. Εὐχαρίστως ἀποδεχόμεθα ὡς πραγματικὴν τὴν ἐν Μεδιολάνοις νηστείαν. Κατὰ τὸ πείραμα τοῦτο μάλιστα παρατηρήθησαν αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ συμπτώματα, ἅτινα παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν ἐξ αἰτίας ἀποθησκόντων. Διατί ἄλλως νὰ ἀμφισβῶμεν; Μήπως δὲν ἔχομεν προγενέστερα παραδείγματα ἀνθρώπων ἀσιτησάντων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἐπίσης παράδοξα, ἐπίσης ἀπίστευτα; Μικροῦ δεῖν καὶ ὑπεστηρίξομεν ὅτι διὰ τῆς ἐπιμονῆς δύναται τις νὰ ἐθισθῇ εἰς τὴν ἀσιτίαν. Ἄς προκηρυχθῇ ἀμοιβῆ διὰ τοὺς ἀσιτοῦντας καὶ θὰ ἴδῃτε πόσοι νηστευταὶ θὰ παρυσιασθῶσι! Πιθανὸν μάλιστα νὰ εὐρεθῶσι καὶ νηστευταὶ ἀσιτοῦντες ἐξ ἀπλῆς φιλοδοξίας! Ἐν τούτοις εὐκαιρον φαίνεται ἡμῖν νὰ διατρίψωμεν ἐπὶ μικρὸν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς αἰτίας καὶ πείνης, ὅπερ ἀτελῶς μέχρι τοῦδε διηυκρινίσθη.

Ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως εἶνε ὅτι ἄνθρωπος καλῶς ἔχων τὴν υγείαν, ἀποστερηθεὶς αἰφνιδίως τῆς τροφῆς αὐτοῦ, ὀλίγον δύναται νὰ ζήσῃ. Θὰ ἀποθάνῃ, μετὰ μίαν, μετὰ δύο ἐβδομάδας, ἀναλόγως τῆς ἰδιοσιγκρατίας του. Διηγοῦνται ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Κάρολος IB', ἐπιθυμῶν νὰ βεβαιωθῇ ἐπὶ πόσον χρόνον ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἄσιτος, μὴ πίνων ἄλλο τι ἐκτὸς ὕδατος, δὲν ἠμύρεσε νὰ παρατείνῃ τὴν νηστείαν πέραν τῆς πέμπτῃς ἡμέρας. Καὶ τὰ ζῶα δὲ ἀδυνατοῦσι νὰ ὑποστῶσι μακροτέραν ἀσιτίαν. Ὡστε προδήλως ἔχουσι δίκαιον οἱ λέγοντες ὅτι ἄνθρωπος νῆστις δὲν

δύναται νὰ ζήσῃ. Καὶ ὁμως οὐδὲν ἀνακριβέστερον τούτου, διότι εἶνε ὡσαύτως ἀριθίλως ἀποδεδειγμένον, ὅτι εἰς τινὰς περιπτώσεις ὁ ἄνθρωπος στερούμενος τροφῆς, ἀλλὰ πίνων κατὰ βούλησιν, δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς νὰ ὑποφέρῃ μεγάλως. Ὁ Διδερὼ μνημονεύει γεγονότος, ὅπερ δὲν θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ τραχύτητι. Πρόκειται περὶ τινος ἀλχημιστοῦ ὀνόματι Δυσαντῶ. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὁ Δυσαντῶ ἦτο ὀλίγον τι παράφρων, θὰ ἴδωμεν δὲ περαιτέρω ὅτι ἐν τισὶ τῶν μορφῶν τῆς παραφροσύνης ὁ πάσχων δύναται νὰ ἀσιτησῇ, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἐνοχλήσεως. Ὁ Δυσαντῶ ἐπίστευεν ὅτι μετὰ τεσσαρακονθήμερον ἀποχῆν ἀπὸ πάσης τροφῆς, πίνων δὲ μόνον τὸ οὖρον αὐτοῦ, θὰ παρῆγε τὴν φιλοσοφικὴν λίθον. Ὑπέστη τὴν παράδοξον ταύτην δίαιταν ἐπὶ εἰκοσὶν ἡμέρας καὶ. . . δὲν ἀπέθανεν. Ὁ ὀλλανδὸς ἰατρός Fontanus λαλεῖ περὶ γυναικός, ἣτις ὅπως αὐτοκτονηθῇ, ἀπέσχε πάσης τροφῆς ἐπὶ πεντήκοντα ἡμέρας, ὅτε ἀπέθανεν.

Ὁ ἰατρός Δεβαρρῶ-Βερνάρ ἐδημοσίευσεν ἕτερον γεγονὸς ἐντέλως ἀκριβές. Τῷ 1831, κατὰδικός τις Γρανιέ τοῦνομα ἀπέθανεν ἐξ αἰτίας ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς Τολώσης. Ὁ θάνατος δ' ἐπῆλθε μόνον μετὰ τὴν ἐξηκοστὴν ἡμέραν². Ἄλλος ἰατρός ἀνεκοίωσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Ἰατρικῆς ἀνάλογον γεγονὸς αὐτοκτονίας δι' αἰτίας. Ὁ ἀσιτήσας ἦτο πλανόδιος μουσικὸς, ὅστις ἐπὶ ἐξηκοντα ἡμέρας ἔπινεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μικρὰς δόσεις ὕδατος καὶ σομάδας. Κατὰ τὰς τελευταίας εικοσιδύο ἡμέρας τῆς ζωῆς του, τὸ σῶμά του ἀνέδιδεν ἀποφορὰν πτώματος, τὸ στήθος ἐστενώθη καὶ ἐζωγκώθη, οἱ ὄμοι ἐκοιλάνθησαν καὶ τὰ ὀστᾶ ἤρχισαν νὰ προέχωσιν, ἡ κοιλία ἐπλατύνη καὶ ἡ λεκάνη ἐφαίνετο ὡς μέγα τι χάσμα: τὴν ἐξηκοστὴν ἡμέραν ἐξέπνευτε μετὰ τινὰς σπασμοῦς. Ἐκτὸς τούτων δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ παραδείγματα ἀντοχῆς εἰς ἀσιτίαν ἠδυναμέθα νὰ ἀναφέρωμεν.

Τὸ παραδοξότερον ὁμως εἶνε ὅτι ἐνῶ ὁ υγιῶς ἔχων ἄνθρωπος μόλις δύναται νὰ ἀνθέξῃ εἰς παντελῆ ἀσιτίαν, ὁ ἀσθενὴς, τούνατιον, ἀσιτεῖ, χωρὶς νὰ ὑποφέρῃ. Ὁ πυρέσων δὲν τρώγει καὶ ἀπόλλυσιν ἐκ τοῦ βάρους αὐτοῦ ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους. Δυσπεπτικοὶ τινες αἰσθάνονται ἀκατανίκητον ἀηδίαν πρὸς οἰανδήποτε τροφήν, ἀσιτοῦσιν ἀκουσίως ἐπὶ ἐβδομάδας ὀλοκλήρους καὶ ὁμως ἐργάζονται. Ἡ νευρικὴ ἀνορεξία ἐνίων παρθένων ὡσαύτως διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ πάσης τροφῆς χαρακτηρίζεται: δὲν τρώγουσι τίποτε ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας, ἐπὶ ἓνα μῆνα ἢ καὶ πλέον ἔτι εἶτα αἰφνιδίως θεραπεύονται καὶ ἡ πείνα ἐπα-

(²) Ὁ Γρανιέ ἔπινεν ὕδωρ ἄφθονον. Ἄπαξ μόνον ἔλαβεν ὀλίγον ζαμὸν καὶ οἶνον: ἐνίοτε ἐπανελάμβανεν ὅτι ἔπραττεν ὁ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Δυσαντῶ.

νέρχεται. Ὑπάρχουσι μανιώδεις ἀποποιούμενοι πᾶσαν τροφήν. Οἱ σιτόφοβοι πολλάκις δὲν τρώγουσιν ἐπὶ ἓνα καὶ δύο μῆνας, ἰσχυαίνοντες μὲν, ἀλλὰ μὴ παύοντες νὰ ἀσχολῶνται εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν.

"Ὅστε, παραδόξως, ἡ ἀσιτία παρὰ τῷ ὑγιῇ ἀνθρώπῳ ἀποτελεῖ ἐξαιρέσειν, ἐνῶ εἰς ἐνίους ἀσθενεῖς εἶνε εὐχερестаτή. Αἱ παράδοξοι αὗται ἀνωμαλῖαι τῆς φύσεως εἶνε αἰνίγματα ἄλυτα διὰ τὴν ἐπιστήμην. Ἴσως ὅμως ἐν αὐταῖς ἔγκειται ἡ λύσις τοῦ μυστηρίου τῶν πολυημέρων νηστειῶν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσπαθῆσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν αὐτάς.

"Ἐκαστος ἐξ ἡμῶν ἔχει ἐν τῷ ὀργανισμῷ του προμήθειαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μεγαλειτέραν, λίπους, λευκοματωδῶν οὐσιῶν κτλ. "Ὅταν τις ἀσιτῇ εἶνε ἠναγκασμένος, ὅπως ἐξασφαλίξῃ τὰς ζωϊκὰς λειτουργίας, νὰ ἀφαιρῇ ἐκ τοῦ ἀποθεματικοῦ τούτου κεφαλαίου, οὕτω δὲ καθίσταται σαρκοβόρος ἑαυτοῦ, αὐτοφαγεῖ. Ἀφοῦ ὅμως ἐξαντλήσῃ τὰς οἰκονομίας του καὶ φθάσῃ μέχρι τῶν κυρίων ὀργάνων, ἀποθνήσκει. Εἰκαστέον ἐκ τούτου ὅτι ὅπως νηστεύσωμεν ἀρκεῖ νὰ ἀφήσωμεν τὸν ἡμέτερον ὀργανισμόν νὰ αὐτοφαγήσῃ, μέθοδος πράγματι ἀρίστη διὰ τοὺς πολυσάρκους. Δυστυχῶς, ἡ μᾶλλον εὐτυχῶς, διότι ἡ φύσις τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν, παρεντίθεται τὸ ὀχληρὸν αἶσθημα τῆς πείνης, ὅπερ ἄρχεται ἐκδηλούμενον διὰ τῆς ὀρέξεως καὶ καταλήγει εἰς ἀγωνίαν καὶ ἀλγηδόναν ἐπωδύνους.

Τὸ αἶσθημα τῆς πείνης ἐδράζεται ἐν τῷ στομάχῳ, ἀλλ' ἐκεῖθεν διακλαδοῦται εἰς ἅπαν σχεδὸν τὸ σῶμα, ἀδύνατον δὲ εἶνε νὰ περιορισθῇ τοπικῶς εἰς ἓν μέρος αὐτοῦ, ὡς κατεδείχθη ἰδίως ἐκ τῶν πειραμάτων του Σχίφ. Δύναται τις νὰ κατευνάσῃ τοῦτο διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τροφῆς οὐχὶ εἰς τὸν στόμαχον, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλήνα. Ἡ πείνα φαίνεται ἐκπηγάζουσα ἐκ τοῦ κεντρικοῦ νευρικοῦ συστήματος. "Ἄμα ὡς περανθῇ ἡ λειτουργία τῆς θρέψεως, διαθιβάξεται διὰ τῶν νευρικῶν νημάτων εἰς τὸ κεντρικὸν σύστημα ἡ περὶ τούτου ἀγγελία. Εἶνε ἡ ἐπερχομένη πείνα. "Ὅτι ἡ πείνα ἀπὸ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐκπηγάζει φανερὸν καθίσταται καὶ ἐκ τούτου, ὅτι ἡμπορεῖ τις νὰ καταπραύνη αὐτήν, οὐχὶ διὰ τροφῆς, ἀλλὰ διὰ ναρκοτικῶν, οἷον ὀπίου, καπνοῦ, οἶνοπνεύματος, φύλων κόκα, κτλ. Οἱ εἰς τὴν πνευματοποσίαν καὶ τὸ κάπνισμα ἐκδοτοὶ δὲν ἔχουσιν ὄρεξιν. "Ὅταν τὸ νευρικὸν σύστημα ὑπνώττῃ, πείνα δὲν ὑφίσταται. Ὁ κοιμώμενος δειπνᾷ, λέγει καὶ τὸ λόγιον τοῦ λαοῦ. Τὸ νευρικὸν σύστημα, ὅπερ συνεχῶς υποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς διεγέρσεις, ἀπαμβλύνεται. Ὁ ἀκαταπαύστως εἰσπνέων τὴν αὐτὴν ὁσμὴν δὲν αἰσθάνεται πλέον ταύτην. Ὁ συνεχῶς πεινῶν, παύει πλέον νὰ πεινᾷ· ἡ ὑπερβολὴ

τῆς πείνης, φονεῖ αὐτήν. Παρελθούσης τῆς ὥρας τοῦ φαγητοῦ, πολλοὶ χάνουν τὴν ὄρεξιν των. Οἱ ἐν τοῖς ἀνθρακωρυχείοις τοῦ Βοξ-Μονζιλ καταταφέντες ἐπὶ ἑκατὸν τριάκοντα ὥρας ἐργάται, μετὰ τὴν σωτηρίαν των, ὠμολόγησαν ὅτι δὲν ὑπέφερον ἐκ πείνης, ἔχοντες εἰς τὴν διάθεσιν των ἄφθονον πόσιμον ὕδωρ.

'Ἄλλ' εἶνε γνωστὸν πόθεν ἄρχεται καὶ ποῦ λήγει ἡ πείνα; Μήπως δὲν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι κατορθώσαντες βαθμιαίως νὰ ἀλλοιώσωσι τὸ αἶσθημα τοῦτο, ἐντείνοντες καὶ μεγαλοποιούντες αὐτὸ μέχρις ὑπερβολῆς; Καθ' ἑκάστην, ἀπροσέκτως καὶ ἀδικαιολογήτως, πολλοὶ αὐξάνουσι τὸ ποσὸν τῆς τροφῆς των; καὶ ὁ στόμαχος, ὅπως κατευνασθῇ ἡ πείνα, ἔχει ἀνάγκη νὰ δέχεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μείζονα μερίδα τροφῶν. Εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ σώματος θὰ ἐπήρκει ἴσως πολὺ ὀλιγωτέρα τροφή, ἀλλὰ τὸ αἶσθημα ἐνταθὲν ἐκρατύνθη καὶ καθ' ἕξιν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν πρόσληψιν τροφῆς μείζονος ἢ ὅσην ἀπαιτεῖ ὁ ὀργανισμὸς χάριν τῶν διαφόρων αὐτοῦ λειτουργιῶν. Τὸ ἀξίωμα, «τῷ γε ὅσον πεινᾷς» εἶνε ἐντελῶς ἐσφαλμένον, πολλὰ δὲ ἄτοπα δύνανται νὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Ἡ ἀφομοίωσις τῶν τροφῶν πολλάκις ὑπερβαίνει τὰς ἀνάγκας τῆς θρέψεως καὶ τότε ἐπέρχεται ἡ πολυσαρκία, μετὰ τῶν πολυειδῶν αὐτῆς παθήσεων. Ἡ πολυσαρκία πολλάκις ἔχει τὴν ἀρχὴν της εἰς νευρικὰς διαταραξεις, προερχομένη ἐκ τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ αἰσθήματος τῆς πείνης. Ἀρμυζει πρὸς τούτοις νὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἡ χώνευσις, ὡς πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τῆς σωματικῆς οἰκονομίας λειτουργίαι, ἀπαιτοῦσιν ἐργασίαν, ὑπερβάλλουσα δὲ τροφή ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπόλειαν σωματικῶν δυνάμεων δυσανάλογον, καὶ ἐξασθενίζει τὸ σῶμα, ἀντὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ αὐτό, ὡς κοινῶς πιστεύεται. Τοσοῦτον δὲ ἀληθὲς εἶνε ὅτι ἡ περὶ τὴν τροφήν κατάχρησις προέρχεται ἐκ τῆς βαθμιαίας καὶ ἐκουσίας ἐντάσεως τοῦ αἰσθήματος τῆς πείνης, ὥστε μικρὰ προσπάθεια ἀπαιτεῖται ἵνα κανόνισι τις τὴν ὄρεξιν του καὶ ἐπαίσθητῶς ἐλαττώσῃ τὴν μερίδα τῆς τροφῆς του, ὡς ἀναλόγως γίνεται καὶ διὰ τὴν δίψαν, χωρὶς οὐδεμίαν τῶν ζωϊκῶν λειτουργιῶν νὰ ἀνασταλῇ. Ὑπάρχουσιν ἐν τούτοις ἄτομα, ἅτινα δὲν δύνανται νὰ ἐλαττώσωσι τὸ ποσὸν τῆς τροφῆς των, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι πείναν. Τοῦτο ποσὸς δὲν σημαίνει ὅτι ὁ ὀργανισμὸς ἔχει τῷ ὄντι ἀνάγκην τροφῆς. Ἐξεγείρεται ἀπλῶς τὸ νευρικὸν σύστημα, διότι, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ἡ πείνα δὲν εἶνε ἔνδειξις ἀθρεψίας. "Ἄλλο πείνα καὶ ἄλλο ἀνάγκη θρέψεως. Πρὸς ἀμείνον τουτοῦ ἀπόδειξιν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι οἱ ἀσθενεῖς δὲν τρώγουσι καὶ ὅμως δὲν πεινῶσιν; ὅτι οἱ πυρέσσοντες ἀναλίσκονται καὶ ὅμως δὲν πεινῶσιν; ὅτι οἱ φθισικοὶ φθίνουσι δι'

δλων αὐτῶν τῶν πόρων καὶ ὅμως δὲν πεινῶσιν ; Ἀπαραίτητον λοιπὸν εἶνε νὰ μὴ συγχέωμεν τὴν πείναν καὶ τὴν ἀθρεψίαν. Ἐν τῇ ἀθρεψίᾳ ὁ ἄνθρωπος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τοῦ σώματος αὐτοῦ, τουτέστιν ὅπως διατηρῇ τὴν θερμότητά του καὶ ἐπαρκῆ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν ἰδίων ὀργάνων, κατανάλισκει ἐκ τοῦ ἰδίου ὀργανισμοῦ ὠρισμένον μέρος καθ' ἑκάστην ὥραν, καὶ αἱ ἡμέραι αὐτοῦ εἶνε ἠριθμημέναι. Ἐξασθενεῖ βαθμιαίως καὶ ἐπὶ τέλους ἀποθνήσκει ἠλλείψει τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ οὐσιῶν. Διάφορά εἰσι τὰ ἀποτελέσματα τῆς πείνης. Ἐὰν ἡ δι' αὐτῆς ἐρμηνευομένη ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη δὲν κορεσθῇ, ἡ πείνα ἢ σβέννυται οἴκοθεν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει βραδέως ἐξ ἀθρεψίας ἢ ἐπιμένει καὶ ἀφοῦ ἡ μετ' αὐτῆς συνδεομένη κεφαλαιώδης λειτουργία, ἐκείνη ἀφ' ἧς πράγματι ἤρτηται ἢ συντήρησις τῆς ζωῆς, ἐκλείπη, ἐπέρχονται αἰφνίδια νευρικαὶ διαταραχαί, σοβαρωτάτου χαρακτῆρος, ἐπακολουθεῖ δ' ἐν βραχεῖ διαστήματι ὁ θάνατος. Δηλονότι ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει ἀποθνήσκει πραγματικῶς ἐκ πείνης, ἀποθνήσκει ἐκ πείνης πρὶν ἢ ἀποθάνῃ ἐξ ἀθρεψίας. Τὰ συμπτώματα τοῦ οὗτος ἐπερχομένου θανάτου εἰσι γνωστὰ, συνίστανται δὲ εἰς παραχρῆν, ἀδυναμίαν, παραισθήσεις καὶ μανιώδεις παραφορὰς, ὧν ἔπεται ἀναισθησία καὶ ἐπὶ τέλους γενικὴ ἐκλύσις τῶν δυνάμεων τοῦ σώματος.

[Ἐπεται τὸ τέλος]

Δ. Γ. Κ.

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Ὁ τρίτος υἱὸς τῆς Ἀνάσσης δούξ τοῦ Κονῶτ ἐκπροσωπεῖ τὸν στρατὸν καὶ εἶνε ἀγαπητὸς εἰς τὴν κοινωσίαν. Στρατιώτης γνήσιος, ἀνὴρ ἀνδρείος καὶ πειθαρχικός, δοκιμασμένος ἐν Αἰγύπτῳ, ἔθνα φιλοφρόνως πᾶνυ λησιμονήσας τὴν σεβαστὴν καταγωγὴν του, ἐκουσίως ὑπεβλήθη εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ὑποχρεώσεις τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἐπίμοχθα τῆς ἐκστρατείας ἔργα. Ὡς δὲ πάντα τὰ τέκνα τῆς Ἀνάσσης, εἶνε καὶ αὐτὸς ὀλίγον τι μουσικός, καὶ τὸ ὄργανον ὅπερ παίζει εἶνε τὸ τύμπανον, ὄργανον σύμφωνον πρὸς τὸ ἐπάγγελμα του. Καὶ ναὶ μὲν δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ ἐκτελῇ πολυποικίλους ἤχους ὡς ὁ στρατάρχης Πελισσιέρος, ἀλλ' ὅμως ἐξ αὐτοῦ ἐξάγει βαγδαίας ἀνεμοπαραχάς. Ὁ δούξ Κονῶτ θὰ πρωτοστατήσῃ ποτὲ πιθανῶς ἐν τοῖς λεγομένοις Horse-Guards, τουτ' ἔστι θὰ καταστῇ γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ, ὅταν ὁ δούξ τοῦ Καίμπριτζ θὰ ἀποχωρήσῃ κα-

ταλείπων εἰς αὐτὸν τὴν θέσιν. Τὸ ἀξίωμα δὲ τοῦτο, ὅπερ αὐτὸς θὰ τὸ καταστήσῃ ὄνομα καὶ πράγμα, ἀνέκαθεν κατέχει, κατὰ παράδοσιν, μέλος τι τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας.

Ὁ τέταρτος υἱὸς τῆς Ἀνάσσης ἦτο ὁ ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος ποθεινότατος πρίγκιψ, ὃν ὁ θάνατος ἄωρος ἀφῆρπασε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἡ χήρα αὐτοῦ δούκισσα Ἀλβαν, πριγκίπισσα Γερμανίς, ἀπέμεινε ἐν ὄλῃ τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως αὐτοῦ τοῦτο ὅπερ κάλοῦσιν οἱ Γευτονες Hausfrau, προτιμῶσα τὸν ἐν τῇ ἐξοχῇ βίον.

Ἡ πριγκίπισσα Χριστιανὴ εἶνε γυνὴ ἐξαιρετος, μεγάλην ἔχουσα ῥοπήν εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα. Δὲν ἔχει ὅμως πρωτοτυπίαν οὐδὲ διακρίσιν διότι ἄμ' ἀκούσασα ὅτι δήποτε, πρέπει νὰ το μεταεῖπῃ. Καὶ τοι δὲ στενάζει ἡ καθέδρα ἢ δεχομένη τὰ ἑκατὸν χιλιόγραμμα τῆς εὐσαρκίας της, ὅμως αὐτὴ διαβεβαίωσεν ὅτι ἡ μαμά της τὴν νομίζει εἰς ἄκρον ἰσχυρὴν.

Ἡ πριγκίπισσα Λουίζα εἶνε ἦττον μὲν παιδευμένη ἢ αἱ ἀδελφαὶ της ἀλλὰ μᾶλλον καλλιτέχνις. Ὁ μυθιστορικός αὐτῆς χαρακτήρ ἐγένετο αἰτία φθῶν μεγίστων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ της. Παραλείπων ἄλλας ἀναμνήσεις παλαιότερας ἀποσβεσθείσας ἤδη, τοῦτο μόνον λέγω ὅτι θέλοντες νὰ ἀποφύγῃσι δυσανάλογον συνοικέσιον πρὸς τινὰ clergyman, ἔπεσαν εἰς ἄλλο, ὑπανδρεύσαντες αὐτὴν κατεσπευσμένως, μὴ ὑπάρχοντος προχείρου πρίγκιπος, μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ δουκὸς Ἀργύλ, μαρκησίου Λόρν. Ποσάκις ἡ ὑψηλόφρων καὶ ὑπερήφανος πριγκίπισσα κατέστησεν ἐπαισθητὴν εἰς τὸν ἐξ ὑπογείου τοῦτον σύζυγον τὴν τιμὴν ἢ τὸ βᾶρος τοιοῦτου συνοικεσίου ; Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τῶν πριγκίπων, τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του δὲν ἠδυνήθη νὰ παρακαθῆσῃ ἐν τῇ βασιλικῇ τραπέζῃ ἐν ἡ ἐκάθητο ἡ μνηστὴ του· ἐνὶ λόγῳ ὁ μαρκησίου Λόρν, καίτοι εἶνε ἀνὴρ ἀξίας οὐ τῆς τυχοῦσης, κατέχει ἐν τῇ αὐλῇ θέσιν ψευδῆ. Ἀπέδειξεν ὅμως διὰ τῆς γενικῆς συμπαθείας ἣν ἀπέκτησεν ἐν Καναδᾷ κατὰ τὴν πενταετῆ διακρίσιν του, ἀρετὰς μεγίστας ἀνδρὸς διοικητικοῦ ἔργου καὶ πολιτικοῦ. Εἶνε δὲ φύσις ἐυγενῆς καὶ χρηστοπάτη. Ὁ δὲ ἄμωμος αὐτοῦ βίος, αἱ φιλελεύθεροι γυνῶμαί του, τὸ φιλάγαθον, ὁ ἥπιος καὶ συνδιαλλακτικὸς χαρακτήρ αὐτοῦ ὁ ἀείποτε αὐτὸς, ἡ μετὰ δεξιότητος καὶ ἀφιλοκερδείας ἄκρα αὐτοῦ φιλοπονία, κατέστησαν αὐτὸν δημοφιλέστατον καὶ δύνανται τις εἰπεῖν ὅτι μόνον παρὰ τῆς συζυγοῦ του εὗρεν ἀπέχθειαν καὶ ἔχθραν, καὶ ὅτι ἐν μόνον ὃν δὲν κατώρθωσε νὰ τὸν νοήσῃ καὶ τὸν ἐκτιμήσῃ προσηκόντως, ὃν, ὅπερ δὲν ἦτο ἄξιον τοιοῦτου ἀνδρός.

Ἡ πριγκίπισσα Βεατρίκη ἡ νεωτάτη τῶν θυγατέρων τῆς Ἀνάσσης ἔχει διαστραφῆ ἕνεκα τοῦ